

**Samkomulag milli ASÍ og SA
um framkvæmd á hækkun framlags atvinnurekenda
í lífeyrissjóði 1. janúar 2005 og framtíðarskipulag
lífeyriskerfisins**

Undanfarið hafa fulltrúuar ASÍ og SA átt í viðræðum um lífeyrismál, m.a. um með hvaða hætti eigi að framkvæma hækkun á mótfram lagi atvinnurekenda 1. janúar 2005 í þeim lífeyrissjóðum, sem starfa á grundvelli kjarasamnings þessara aðila um lífeyrismál frá 1969 og 1995.

Í viðræðum aðila hefur komið fram að mikilvæg rök hniga í þá átt að taka upp aldurstengda réttindaávinnslu og er stefnt að því. Jafnframt eru aðila sammála um að æskilegt sé að þeir lífeyrissjóðir sem vilja eða þurfa að breyta réttindaávinnslukerfi sínu geti gert það samtímis.

Loks hefur verið rætt um ýmis kerfislæg vandamál sem lífeyrissjóðir eiga við að glíma, m.a. vegna aukinnar örorkubyrði. Hafa tryggingarstærðfræðingar upplýst samningsaðila um það í viðræðunum að óhjákvæmilegt sé að lífeyrissjóðir taki í notkun nýjar töflur um auknar ævi- og örorkulíkur. Báðir þessir þættir munu leiða til aukinna útgjalda hjá sjóðunum vegna þeirra réttinda sem núverandi samþykktir þeirra kveða á um.

Nánar hafa samningsaðilar orðið ásáttir um eftirfarandi:

I. Ráðstöfun á 1% viðbótarframlagi atvinnurekenda

Í kjarasamningum aðildarsambanda og félaga ASÍ við Samtök atvinnulífsins sem lokið er á þessu ári hefur verið samið um hækkun á mótfram lagi atvinnurekenda í samtryggingarlífeyrissjóði úr 6 í 7%. Samhliða þessari hækkun fellur niður greiðsluskylda atvinnurekenda á að lágmarki 1% í séreignarlífeyrissparnað. Ljóst er að þessi breyting kemur að sjóðunum sem launahækkun sjóðfélaga og eykur útreiknaðar framtíðarskuldbindingar jafnávinnslusjóða, miðað við óbreyttar samþykktir.

Ef uppgjör lífeyrissjóða í árslok 2004, að teknu tillit til breyttra tryggingarfræðilegra forsendna vegna nýrra taflna um ævilengd og örorkulíkur, sýna að viðkomandi sjóður eigi fyrir skuldbindingum er það tillaga samningsaðila að stjórnir viðkomandi sjóða bíði með allar breytingar á samþykktum þangað til endanleg niðurstaða liggar fyrir um framtíðarfyrirkomulag réttindaávinnslunnar.

Ef slíkt uppgjör sýnir að viðkomandi sjóður eigi ekki fyrir skuldbindingum og staða sjóðsins stangist á við ákvæði 39. gr. laga um skyldutryggingu lífeyrissjóða, er það tillaga samningsaðila að

A. G. S.

stjórnir viðkomandi sjóða grundvalli aðhaldsaðgerðir sínar á tryggingarfæðilegu mati.

II. Réttindaávinnsla og framtíðarskipulag lífeyriskerfisins

Mikilvægt er að samningsaðilar nái samkomulagi um nauðsynlegar breytingar á framtíðarskipulagi lífeyriskerfisins, sérstaklega hvernig fyrirkomulagi réttindaávinnslu sjóðsfélaga verði hagað þannig að sjóðirnir geti staðið við skuldbindingar sínar gagnvart sjóðsfögum.

Með viðræðunum er stefnt að því að tekin verði upp aldurstengd réttindaávinnsla og að þeir lífeyrissjóðir sem vilja eða þurfa að breyta réttindaávinnslukerfi sínu geti gert það samtímis. Í þessu sambandi hefur verið unnið að því að þróa „milda“ aðferð við yfirlæslu úr jafnri- í aldurstengda réttindaávinnslu. Er stefnt að því að samningsaðilar geti tekið afstöðu til aðferðar við yfirlæslu sem fyrst og eigi síðar 1. maí 2005. Með þeim hætti geta lífeyrissjóðir tekið ákvarðanir byggðar á samkomulaginu strax í vor. Tengt þessu stefna samningsaðilar að því að staðfesta samkomulag milli sjóða um meðferð iðgjalda fólks sem flyst á milli sjóða, meðan á yfirlæslutímabili stendur.

Samningsaðilar eru jafnframt sammála um að framtíð lífeyriskerfisins í heild sinni, þ.m.t. breyttar forsendur um lífaldur og örorkubyrði lífeyrissjóðanna, gerir mikilvægara en nokkru sinni fyrr að taka upp viðræður við stjórvöld með það að markmiði að finna framtíðarfyrirkomulag þessara mála.

Samningsaðilar eru sammála um að ákvæði 1., 2. og 3. greinar samkomulags aðila frá 1995 um samhengi skylduaðildar, lágmarkstryggingarverndar, iðgjalds og gjaldhæfis sjóðanna muni ekki raska starfsemi þeirra lífeyrissjóða sem falla undir þennan samning meðan samningsaðilar vinna að endurskoðun á framtíðarfyrirkomulagi lífeyriskerfisins.

Reykjavík, 8. desember 2004.

F.h. Samtaka atvinnulífsins
Með fyrirvara um samþykki
stjórnar SA

Ari Edwald

F.h. Alþýðusambands Íslands
Með fyrirvara um samþykki
miðstjórnar ASÍ

Grétar Þorsteinsson